

spurgte mig om, hvor mange Tiender der vare afløste her i Landet, er det jo noget, som jeg ikke kan svare paa — det Spørgsmaal er vel ogsaa snarere rettet til den højtærede Indenrigsminister — men for saa vidt det var ham meget om at gøre at faa at vide, hvormange der ere afløste i Viborg Amtsrådskreds, hvorfor jeg har den Ære at være Tiendeafsløsningskommisær, skal jeg sige, at endnu er ingen afløst, men der er Forhandlinger i Gang om enkelte, saa det kan godt være, at vi dog alligevel kunne faa Gang i Tiendeafsløsningen. Naar vi ikke have faaet flere afløste nu, tror jeg, at det ogsaa noget skyldes den Omstændighed, at Forholdene paa Rentemarkedet ere blevne saa meget forandrede. Tiendeyderne indse rimeligvis, at den Maade, Midlerne til Tiendeafsløsningen nu skalde tilvejebringes paa, nemlig ved Udstedelsen af $3\frac{1}{2}$ pCt. Obligationer, som Forholdene nu ere, er temmelig dyrt, og at Midlerne maa kunne tilvejebringes billigere ved Udstedelsen af 3 pCt. Obligationer, og de vente maaste i Haab om at se Bestemmelsen derom gennemført, saa de ogsaa kunne faa den Fordel med. Dette kan godt være medvirkende til, at man holder sig tilbage nogle Steder. For øvrigt maa det ærede Medlem erindre, at der jo skal Tid til alt og selvsjælgelig ogsaa til, at en Tiendeafsløsning kan komme i Gang, selv om Forholdene ere ordnede nok saa godt. Og desuden har det ærede Medlems og hans Meningsfællers stærke Angreb paa Tiendeloven maaste ogsaa virket hemmende paa Afsløsningen. Jeg skal saaledes minde det ærede Medlem om, at da vi i sin Tid vedtog Sygeforsikringsloven, gik der adskillig Tid, inden den slog an, rimeligvis til Dels paa Grund af den stærke Modstand, som blev rejst imod denne Lov ligesom imod de andre gode Love, vi fik i denne Periode. Sygeforsikringsloven havde jo det ærede Medlems Bisfald, men den blev udfat for megen Kritik fra det ærede Medlems nuværende Meningsfællers Side, og det gjorde, at Folk holdt sig tilbage fra at benytte den. Iu er dens Anvendelse godt i Gang over hele Landet. I min Kreds tror jeg næsten, der er anerkendte Sygeforsikrere i alle Kommuner. Det er derfor ikke utænkeligt, at der ogsaa kan komme god Gang i Tiendeafsløsningen, naar der er gaet nogen Tid. Grunden til, at det ikke er blevet til mere, end det er, er vel ogsaa til Dels, at det ærede Medlem og mange flere med ham have rettet stærke Anker mod Tiendeafsløsningsloven, Anker, som for en meget væsentlig Del ere ubegrundede; disse Medlemmer have derved afholdt Tiendeyderne fra at afløse. Nogle vente maaste

ogsaa paa, at det ærede Medlem og hans Parti nu, da de ere blevne Flertal, skalde kunne stæffe Tiendeyderne meget væsentligere Begunstigelser ved Afsløsningen, end den gældende Lov yder. Og kunne de det, skalde det ogsaa glæde mig.

Alberti: Det ærede Medlem misforstod mig, naar han mente, at jeg af det foreliggende Lovforslag drog den Slutning, at den bestaaende Tiendeafsløsningslov var slet. Det var tværtimod lige omvendt, idet jeg sagde: Da den bestaaende Tiendeafsløsningslov er slet, saa hjælper et saa lille bitte Fremstridt, som der her er Tale om, slet ikke noget. Havde den bestaaende Tiendeafsløsningslov været god, ja, saa kunde et saadant Fremstridt maaste have sin meget store Betydning. Jeg fik jo nu — ganske vist kun delvis — Oplysning om, hvor mange Tiender der vare blevne afløste. Oplysningen var jo i og for sig ikke ganske overraskende. Jeg tror, at man vilde kunne gaa rundt til en lang Række af Tiendeafsløsningskommisærer og faa samme Svar paa Spørgsmaalet. Men det skyldes naturligvis ikke Loven, thi den er god nok, men det skyldes os slemme Menneffer, der ikke syntes om Loven, og som have forklaret, hvorfor vi ikke syntes om den. Jeg tror dog rigtignok, at det ærede Medlem tager ganske fejl, naar han mener, at dette skalde være Grunden til, at Loven ikke bliver benyttet. Havde Loven været god, havde Folk vist brudt sig fejl om, hvad vi sagde om den; saa er jeg sikker paa, at de vilde være strømmede til i store Starer for at faa deres Tiender afløste. Det ærede Medlems Betragtning kunde have haft noget paa sig, hvis jeg og andre, der saa paa Tiendeafsløsningsloven paa samme Maade som jeg, havde rejst Landet rundt og lovet Folk en bedre Afsløsningslov. Saa kunde det ærede Medlem have sagt, at nu komme Folk ikke og ville have deres Tiender afløste, idet de vente paa en god Lov, som vi skulle stæffe dem. Det ærede Medlem ved jo imidlertid godt, at der er ingen, som har rejst rundt og lovet Folk en bedre Tiendeafsløsningslov, men at man tværtimod har beklaget, at der ved den Tiendeafsløsningslov, vi fik i Maj 1894, for mange Tider er sat en Stopper for at faa en god og tilfredsstillende Afsløsning. — Jeg har hørt dette Argument før, at man fordervede Tiendeafsløsningsloven ved at tale for meget om den. Derfor har jeg bestræbt mig for at tale kort for paa dette Punkt at imødekomme den ærede Ordbrøer for Forslagsstillerne.